

Hlavní roli ve volbách bude hrát svoboda

24. prosince 2005 Zbyněk Klíč

S přicházejícími volbami začínají politické strany prezentovat své návrhy, jak by chtěly změnit tu kterou oblast společnosti. ODS se zaměřila primárně na oblast veřejných služeb. Návrhy stínových ministrů školství, financí či práce a sociálních věcí dávají tušit, že letošní volby budou zejména o individuální svobodě volby ve veřejných službách.

Vlastimil Tlustý představil na kongresu ODS v Brně návrh reformy daňové, důchodové a mzdové oblasti, který počítá se zavedením rovné daně ve výši 15 procent (s odečitatelnými položkami na dítě), rovného důchodu ve výši 20-25 % a rovného státem zajištěného příjmu ve výši 6000,- hrubého.

Principy reforem

Základním principem reformy zdravotnictví z pera stínového ministra zdravotnictví Tomáše Julínka bude rozdělení financování zdravotnictví do čtyř zdrojů - ke stávajícím odvodům ze mzdy přibude především zavedení individuálního osobního účtu, na který bude dílem přispívat stát, dílem povinně občan. Poslední položka bude dobrovolná.

Školská politika Waltera Bartoše především zajistí rovný přístup ke všem žákům prostřednictvím rovných dotací na žáka, nikoliv na školu a jednotnou studentskou dávku. Umožní rodičům vybrat si školu, která bude pro jejich dítě nejvhodnější.

Sociální politika stínové ministryně práce a sociálních věcí Aleny Páralové přináší snížení platby na důchodové pojištění o 8 procent a přichází s ojedinělou novinkou mezigenerační solidarity, která bude zajišťována převodem dvou procent z hrubé mzdy dítěte na důchod rodiče.

Reforma posiluje postavení a důstojnost občana

Co tyto návrhy znamenají a čím se odlišují od socialistické praxe? Především posílením svobody a zodpovědnosti občana – jednotícím znakem všech reforem ve veřejných službách je přenesení řady kompetencí z instituce či státu na občana. Stát již nebude rozhodovat, na jakou školu pošlete své dítě či jakou částkou se zabezpečíte pro případ úrazu. Prostřednictvím osobních zdravotnických účtů bude znát občan částku, kterou může použít na své pojištění a zároveň se mu tím sníží odvody.

Sociální služby, vzdělávání, finance či důchody budou podrobeny změně, významně posilující postavení občana, jeho zodpovědnost a samostatnost. Zároveň však nebudou znamenat, jak se často snaží argumentovat levice, zhoršení situace pro sociálně slabší. Ve všech návrzích ODS je uplatněn princip rovnosti, nikoliv ve smyslu výsledků, ale startu, kombinovaný s možností všech si tuto situaci vylepšit. Nebude tak docházet k absurditám socialistické vlády, kdy se podpory dostávalo paradoxně spíše těm, kteří ji nepotřebovali.

Rovný přístup ke všem

Za vlády ČSSD bylo přistupováno ke každému člověku odlišně, a to bez jakéhokoliv racionálního zdůvodnění. Návrhy ODS naopak počítají s rovným přístupem ke všem občanům v oblasti daňové (rovná daň), mzdové (státem zajištěný příjem), důchodové (rovný důchod), školské (příspěvek na žáka, nikoliv na školu) i zdravotnické (rovný příspěvek státu na osobní zdravotnický účet).

Nikdo tedy nebude vystaven existenčním problémům a všichni budou mít zajištěny minimální služby. Zároveň však nebude popřen druhý princip, kdy ten, komu se státní podpora zdá malá, může navýšit finanční prostředky pro daný účel ze své vlastní kapsy. Pomineme-li samozřejmou možnost žít se vlastní prací, existuje samozřejmě možnost individuálního přilepšení jak ve školské politice prostřednictvím studentského spoření podpořeného státem, tak individuálním navýšením konečného důchodu (tj. nad 20–25 % zajištěných státem) či možnost přilepšit si, co se zdravotní péče týče, dobrovolnými příspěvky do osobního účtu.

Základem je občan

Jak bylo zmíněno výše, všechny tyto návrhy ODS mají jedno společné – přistupují ke každému člověku s vědomím jeho hodnoty, tedy rovně ke všem, snaží se dát občanovi do rukou po právu mu

přináležející moc rozhodovat o vlastních záležitostech a významně zjednoduší např. zdravotnický, daňový či sociální systém. Její podpora nesměřuje pouze do nejbohatších vrstev a řadou opatření ponechává či přisuzuje minimum všem. Výsledkem jejích návrhů by měl být především jednodušší systém, zvýšení efektivity a významné rozrůznění nabídky.